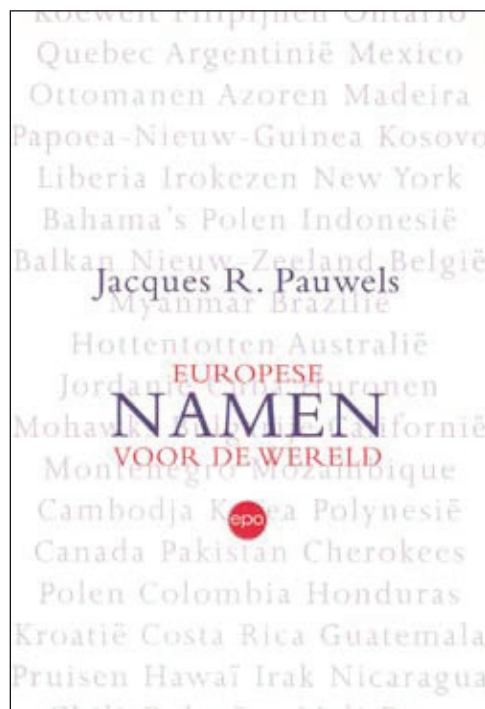

'InZicht' licht u in over nieuwe boeken, congressen en lezingen in taalkundig Nederland en België. Vermelding in deze rubriek betekent niet dat de redactie ze aanbeveelt. Voor een zo volledig mogelijk beeld hebben wij ook uw hulp nodig. Weet u iets waarvan u denkt dat het in deze rubriek thuishoort, laat het ons dan weten. Verschijningsdata en prijzen onder voorbehoud.

Namen en geschiedenis

Jacques R. Pauwels is een historicus met een speciale belangstelling voor namen. In 2006 verscheen zijn boek *Een geschiedenis van de namen van landen en volkeren*, waarin hij beschrijft hoe de namen van Europese volken, gebieden, wateren en bergtes ontstaan zijn. Die namen zijn volgens Pauwels vaak veel ouder dan algemeen gedacht wordt: veel ervan ontstonden al in het Neolithicum, vanaf circa 10.000 v.Chr., de tijd dat Europa vanuit Afrika en later ook vanuit andere streken bevolkt raakte. Ook de naamkundige geschiedenis van de Griekse en Romeinse oudheid komt in dit boek aan bod, en ook die van de eerste helft van de Middeleeuwen.

Met de Kruistochten begint Europa zich aan het eind van de elfde eeuw naar buiten te richten, en dan wordt ook de wereld buiten Europa benoemd. Eerst de aangrenzende gebieden, maar als de Kruistochten voorbij zijn en het 'tijdperk der ontdekkingen' is aangebroken, ook de rest van de wereld. Die nieuwere ontwikkeling beschrijft Pauwels in het pas verschenen boek *Europese namen voor de wereld*, waarin hij vooral ook nagaat hoe de naamgeving werd gebruikt om de wereld te onderwerpen. Bij de veroveringscultuur hoorde een veroveringsnaamgeving, die erop gericht was de inheemse namen en daarmee de inheemse volken te onderdrukken of te verdringen. Het geven van Europese namen was een middel om "de nieuwe wereldorde semantisch te legitimeren" met namen als Nieuw-Zeeland, Tasmanië en New England.

Een omgekeerde ontwikkeling zet zich in als ten slotte in de twintigste eeuw veel koloniën hun onafhankelijkheid terugkrijgen en die kracht bijzetten met het aannemen van een nieuwe, eigen naam. En ook in Europa zelf ontstaan dan veel nieuwe namen als gevolg van de wereld- en burgeroorlogen en de daarmee gepaard gaande staatkundige veranderingen.

Pauwels beschrijft in zijn boek het hoe, wanneer en waarom van zeer veel geografische namen, maar hij laat vooral ook zien dat de mensheid steeds weer gebruikmaakt van naamgeving om de eigen historie te bekrachtigen.

Europese namen voor de wereld is een uitgave van Epo en kost € 21,50 (ingenaaid, 271 blz.).

ISBN 978 90 6445 476 9

■ VAN DALE ZWEEDS

De praktijkwoordenboeken van Van Dale zijn gericht op gebruik in de dagelijkse praktijk, thuis en op het werk. Het zijn woordenboeken die vooral de actuele, vaak gebruikte woorden (circa

50.000 trefwoorden) beschrijven en vertalen. De serie is uitgebreid met de *Praktijkwoordenboeken Zweeds-Nederlands* en *Nederlands-Zweeds*, in feite de tweede druk van de handwoordenboeken Zweeds uit 1996. De belangrijkste nieuwe woorden van de laatste twaalf jaar zijn toegevoegd, en ook nieuw zijn de informatiekaders over taal en communicatie, bijvoorbeeld over hoe je in het Zweeds telefoneert. In het deel Zweeds-Nederlands zijn ook een aantal voorbeeldbrieven opgenomen. De inhoud van de beide boeken is terug te vinden op de bijgeleverde cd-roms.

- *Praktijkwoordenboek Zweeds-Nederlands* van Van Dale Lexicografie kost € 49,50 (gebonden, 907 blz.). ISBN 978 90 6648 264 7
- *Praktijkwoordenboek Nederlands-Zweeds* van Van Dale Lexicografie kost € 49,50 (gebonden, 1021 blz.). ISBN 978 90 6648 265 4

■ NT2-BUNDEL

De Beroepsvereniging van docenten Nederlands als tweede taal (BVNT2) brengt jaarlijks onder de titel *Vakwerk* een bundel uit met artikelen over het NT2-onderwijs. Deze reeks wordt zeer

gewaardeerd onder NT2-docenten, omdat theorie en praktijk erin gecombineerd worden. Je vindt dus niet alleen didactische tips en suggesties, maar ook vakinhoudelijke achtergronden.

Ter gelegenheid van het vijfjarig bestaan van de BVNT2 is er een bundel verschenen met de dertien best gewaardeerde artikelen uit de reeks, onder de titel *Klassiek vakwerk*. De artikelen gaan over uiteenlopende onderwerpen, zoals uitspraak, schrijfles, grammatica, drama als didactisch middel, vocabulaireverwerving en luisteroefeningen.

Klassiek vakwerk. Achtergronden van het NT2-onderwijs, onder redactie van Bart Bossers, is een uitgave van Boom en kost € 17,50 (ingenaaid, 211 blz.).

ISBN 978 90 8506 554 8

■ TAALKALENDERS

In september liggen traditiegetrouw de nieuwe scheurkalenders alweer in de boekhandel, en daar zitten ook altijd twee taalkalenders bij. De eerste is de *Kindertaal kalender*, met op elk blaadje een spelletje,

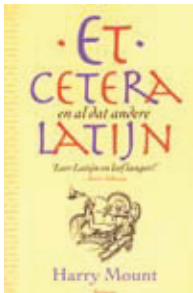
een grap, een weetje, een quizvraag of een opdracht, die allemaal iets met taal (grammatica, spelling, idioom, etymologie, et cetera) te maken hebben. De kalender is gericht op kinderen van acht tot twaalf jaar, en is geïllustreerd door Jan Jutte.

De tweede kalender is de *Onze Taal Taalkalender*, die voor de zestiende keer verschijnt. Deze kalender bevat zeven rubrieken, voor elke dag van de week een: etymologie, namen, vergeten woorden, bijbeltaal, taaladviezen, uitspraak en taalpuzzels. Op de adresdrager bij dit nummer vindt u een bon waarmee u in de boekhandel € 2,50 korting krijgt op de 'volwassen' *Taalkalender*.

• *Onze Taal Taalkalender 2009* is een uitgave van Sdu Uitgevers en kost € 14,95. ISBN 978 90 12 12572 7

• *Kindertaal kalender 2009* is een uitgave van Sdu Uitgevers en kost € 14,95. ISBN 978 90 12 12573 4

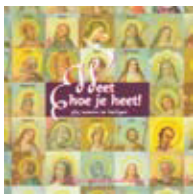
■ LATIJN

In *Et cetera en al dat andere Latijn* betuigt de Britse “Latin lover” Harry Mount zijn liefde voor deze taal. Het is een humoristisch en vlot geschreven boek, waarin allerlei ‘Latijnse’ onderwerpen aan bod komen: de Romeinse cultuur, de invloed ervan op onze cultuur, het Latijn dat in ons taalgebruik terug te vinden is – en passant brengt Mount zijn lezers ook de eerste beginselen van de taal zelf bij, dit alles onder het motto “Leer Latijn en leef langer!” Het boek is vertaald door Floor Kist, oud-voorzitter van het Genootschap Onze Taal. (Zie ook de lezersaanbieding op blz. 284).

Et cetera en al dat andere Latijn is een uitgave van Balans en kost € 17,50 (gelijmd, 269 blz.). ISBN 978 90 5018 942 2

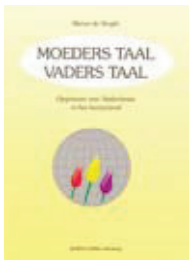
■ DAGHEILIGEN

Elke dag van het jaar heeft zijn eigen heilige, en in het fraai uitgevoerde boekje *Weet hoe je heet!* passeren ze allemaal de revue, van Maria (1 januari) tot Melania (31 december). Van iedere heilige zijn een afbeelding en een biografie opgenomen, en daarnaast wordt vermeld welke namen er allemaal van zijn of haar naam zijn afgeleid. Alle namen die in het boek aan bod komen, zijn terug te vinden via het register.

Weet hoe je heet! 365 namen en heiligen is een uitgave van Museum Catharijneconvent en Waanders Uitgevers (gebonden, 216 blz.). ISBN 978 90 400 8423 2

■ TWEETALIG OPVOEDEN

Nederlandse expats met heel jonge kinderen zullen die doorgaans tweetalig willen opvoeden. Het boek *Moeders taal, vaders taal* helpt hen daarbij. Het boek beschrijft wat het is om een kind in twee talen op te voeden en waar je rekening mee moet houden. Daarnaast geeft het praktische informatie over hoe de Nederlandse-taalkennis van het kind ontwikkeld kan worden – en dan vooral als het kind in het Nederlands gaat leren lezen en schrijven.

Moeders taal, vaders taal van Marian de Vooght is een uitgave van Kemper Conseil en kost € 19,90 (gelijmd, 127 blz.). ISBN 978 90 76542 36 2

■ CURSUS MIDDELNEDERLANDS

Nederlands van Middeleeuwen tot Gouden Eeuw van Marijke Mooijaart en Marijke van der Wal is een voor studenten bestemde cursus Middel-nederlands. Het boek geeft eerst in tien hoofdstukken een beschrijving van de belangrijkste kenmerken van het Nederlands uit de periode 1100-1700. Aan bod komen onder meer naamvalen, werkwoorden, negatie, woordvolgorde en de woordenschat. Het tweede gedeelte bevat vragen en oefeningen aan de hand van tekstfragmenten uit bekende literaire teksten uit de bestudeerde periode. Het boek leent zich ook voor zelfstudie.

Nederlands van Middeleeuwen tot Gouden Eeuw. Een cursus Middel-nederlands en Vroeg-nieuw-nederlands is een uitgave van Vantilt en kost € 19,95 (ingenaaid, 224 blz.). ISBN 978 94 6004 008 5

■ TERMINOLOGIE VAN HET TOLKEN

In 2003 verscheen bij uitgeverij Vantilt *Terminologie van de vertaling*, een boekje dat allerlei termen uit de vertaalpraktijk verklaart. Het wordt sinds kort vergezeld door *Terminologie van het tolken*. Hierin worden zo'n honderdvijftig termen als *audio-tolk*, *spiltaal*, *resonantie*, *lichaamstaal*, *geheugen* en *gedragscode* uitgelegd en waar nodig met voorbeeldzinnen verduidelijkt. Bovendien wordt van alle trefwoorden de Duitse, Engelse, Franse, Italiaanse en Spaanse vertaling gegeven.

Terminologie van het tolken van Heidi Salaets e.a. is een uitgave van Vantilt en kost € 22,50 (gebonden, 204 blz.). ISBN 978 90 77503 96 6

■ VERTALEN WAT ER STAAT

Vertalen wat er staat van vertaler en universitair docent Arthur Langeveld verscheen voor het eerst in 1986 en is sindsdien verplichte kost voor aankomende vertalers. Het boek, waarvan onlangs de vijfde druk is verschenen, probeert allereerst uit te leggen waarom vertalen zo moeilijk is, en laat vervolgens aan de hand van voorbeelden uit de praktijk zien hoe vertalers die moeilijkheden te lijf gaan – waarbij dan steeds het eeuwige dilemma van de vertaler centraal staat: moet de vertaling letterlijk en bron-

taalgetrouw zijn, of enigszins vrij en doel-taalgericht?

Vertalen wat er staat is een uitgave van Atlas en kost € 18,90 (gelijmd, 208 blz.). ISBN 978 90 450 0885 1

■ CONGRES 'NEDERLANDS IN HOGER ONDERWIJS EN WETENSCHAP'

De stichting Nederlands (sN), de vereniging voor Nederlandstalige terminologie (NL-TERM) en het Algemeen Nederlands Verbond (ANV) houden op zaterdag 10 oktober in Brussel een congres over de volgens sommigen zorgwekkende positie van het Nederlands in het hoger onderwijs en de wetenschap. Er staan negen lezingen op het programma, van onder anderen de taalkundigen Willy Martin en Joop van der Horst. Tijdens deze dag zal ook de Lof-prijs van de stichting Nederlands worden uitgereikt aan Thomas van der Dunk. Afsluitend is er een publieksdebat. De deelnemersbijdrage is € 50,-. Leden/donateurs van sN, NL-TERM en ANV betalen € 35,-, studenten € 15,-. Meer informatie en aanmeldingen: www.stichtingnederlands.nl.

EN VERDER

■ In *Snellezen* laat Myriam Ceriez zien met welke technieken je je leessnelheid en concentratievermogen kunt verbeteren: “Met snellezen laat je je ogen over de tekst glijden. Je leest selectief en hanteert gevarieerde leessnelheden (...).” Thema, € 19,95 (gelijmd, 128 blz.). ISBN 978 90 5871 029 1

■ Het zomernummer van *Filter. Tijdschrift over vertalen* is een themanummer over “Cartoons en tekstballonnen in vertaling”, met onder meer artikelen over het vertalen van Gumbah, Tardi en Asterix. *Filter* verschijnt bij Vantilt. Losse nummers kosten € 9,-. Zie www.tijdschrift-filter.nl.

■ *Tekstanalyse. Methoden en toepassingen*, onder redactie van Peter Jan Schellens en Michaël Steehouder. “Dit boek behandelt in kort bestek vijf analytische methoden om teksten te bestuderen: functionele analyse, coherentieanalyse, retorische analyse, argumentatieanalyse en genreanalyse.” Be-doeld voor studenten letteren en communicatiewetenschap. Van Gorcum, € 27,50 (ingenaaid, 200 blz.). ISBN 978 90 232 4447 9

■ *Het Nederlands vroeger en nu* van Guy Janssens en Ann Marynissen. Derde, herziene druk van dit studieboek uit 2003, dat het Nederlands vanaf zijn vroegste voorlopers tot en met de tegenwoordige vormen beschrijft. Acco, € 34,- (ingenaaid, 276 blz.). ISBN 978 90 334 7070 7

■ *Van Dale 3-in-1* van Ton den Boon en Dirk Geeraerts. Integrale dundrukuitgave in één band van de driedelige veertiende druk van de grote Van Dale. Van Dale Lexicografie, € 119,- (gebonden, 4464 blz.). ISBN 978 90 6648 030 8